Trần Mỹ Vân

Tiểu sử Phỏng vấn, các bài viết về nhân vật Thứ 2, 24 tháng 5 2004 Khách mời của Kerry chính là chị Trần Mỹ Vân, một trí thức và cũng là một trong những người Việt nam đầu tiên được vào quốc tịch Úc. Hôm nay chị sẽ giải thích lý do tại sao chị đến nước Úc cách đây khoảng 30 năm ...Và kể từ đó cuộc đời chị đã thay đổi ra sao. Phần đối thoại được ghi âm giữa Trần Mỹ Vân và Kerry Straight Chào giáo sư Trần Mỹ Vân, cảm ơn chị đã đến đây Cảm ơn chương trình đã mời tôi hôm nay Thế này, chị là người Việt nam đầu tiên được nhập quốc tịch Úc. Thực tế chị đã đến với nước Úc trong hoàn cảnh nào? Lần đầu tôi đến Úc theo chương trình Khối các nước Thịnh vượng chung và tôi đã được học bổng đến đây học. Lúc tôi vào quốc tịch Úc là khi Việt nam rơi vào tay Cộng sản năm 1975. Có phải rất ít người được trao học bổng đó không? Ồ vâng, đúng thế. Phải cạnh tranh dữ lắm mới được học bổng đó nên tôi thấy mình may mắn thật. Song tôi nghĩ tôi cũng giỏi đó chứ (cười) Hẳn là thế rồi. Rồi khi chị đến đây mọi chuyện ra sao? Kể từ đấy sự nghiệp của chị phát triển thế nào? Trước hết, việc tôi đến rồi lấy được bằng tiến sĩ ở Úc đã giúp cho tôi nhiều lắm. Tôi định cư trên nước Úc và từ đấy trước mắt tôi đã mở ra nhiều cơ hội, tôi hay đi đây đó, nhưng mang bằng cấp Úc, tôi được thuận lợi khá nhiều. Sau này tôi đã làm việc cho rất nhiều trường Đại học khác nhau . Tôi tham dự nhiều cuộc hội thảo và tôi cũng làm việc với nhiều cộng đồng khác nhau ở nước Úc. Khi vừa tới Úc, cuộc sống của chị thế nào? Lúc mới tới đây, thậm chí trước khi đến đây, tôi đã từng ở Hoa kỳ. Ý tôi không phải là tôi bị "sốc văn hoá" nhưng khi đó chính phủ đưa tôi đến sống ở một căn hộ gần khu Kings Cross. Đối với một người đến từ một đất nước đang có chiến tranh như tôi thì cuộc sống nơi đó khá thanh bình song tôi lại muốn khám phá thành phố ấy. Có một chị ở quầy tiếp tân bảo tôi đừng đi lang thang ngoài phố nên tôi hỏi, " Tại sao vậy?Ở đây là xứ tự do mà?" . Và chị ấy trả lời tôi, " Không đâu, con gái nhà lành không nên làm vậy nếu không người ta sẽ nghĩ cô là dân quậy đó" Thế cho nên ấn tượng đầu tiên của tôi về nước Úc chính là tôi phải rất cẩn thận khi đi đó đây. Thế chị không hề biết gì về tai tiếng của khu Kings Cross sao? Không, không biết. Tôi làm nhiều bài tập về nước Úc, về dân số đa chủng tộc, cả về lịch sử nước Úc nữa, chỉ vậy thôi đó. Bi nhiêu đó thôi. Còn cuộc sống thường nhật của chị thì sao nhỉ?Thí dụ như chuyện ăn uống đi lại chẳng hạn? Do tôi đến đây năm 1972, 73 mà lúc đó thì ít có dân Á Châu lắm, lại còn có chính sách "Dân Úc da trắng" nữa nên ít người Á châu ở đây cho nên lâu lâu tôi phải đi đến tận Sydney để ăn ở một nhà hàng Tàu . Tôi sống ở Canberra có ít quán Á châu, thực sự cái gì cũng hiếm cả nên tôi phải đi mua gạo và một số thứ tương tự thế để tự nấu ăn. Đám sinh viên Á châu chúng tôi thường tụ tập lại nấu ăn cùng nhau và còn giới thiệu cho dân Úc ăn thử nữa. Làm vậy chắc chị tự hào lắm Đúng rồi, theo một y nghĩa nào đó. Nhớ lại hồi đó tôi đã giúp rất nhiều bạn Úc của tôi ăn cơm và xài đũa khi ăn. Lúc mới đầu đồ ăn rớt hết lên vạt áo họ đấy. (cười) Lúc mới tới đây chị gặp trở ngại lớn nào nữa không? Không sao cả vì trước khi đến đây tôi đã có sẵn bằng thạc sĩ và nói tiếng Anh được rồi. Khó khăn duy nhất của tôi lúc đó là tôi nhớ nhà nhiều lắm mà nước mình lại đang có chiến tranh nữa. Tôi ở đây khoảng năm 1973, lúc đó Úc rục rịch rút quân về và coi TV mình có thể thấy nước mình đang từ từ lâm nguy. Chuyện này ảnh hưởng tới đồng nghiệp và sinh viên tôi dữ lắm, họ ngạc nhiên thấy sao tôi vẫn sống bình thường khi điều kiện đất nước mình đang chiến tranh khốc liệt như thế. Họ không thể tin tôi "bình thường" như thế được. Khi đó chị có tự xoay sở cho cuộc sống của mình không? Vâng, nhờ có học bổng nên tôi tự sống được. Còn gia đình chị lúc đó thì sao? Họ sống ở Việt nam và lúc chính quyền sụp đổ, rơi vào tay Cộng sản, tôi mất hẳn liên lạc, không thể nào liên hệ được với ai trong gia đình hết, nên tôi buồn lắm. Không cách nào tìm ra người thân mình nhưng ít năm sau thì mọi chuyện cũng ổn, tôi đã liên lạc với gia đình mình. Song cũng trong 2 năm trời đó tôi hầu như không biết họ sống chết ra sao nữa. Vào giai đoạn đó phải nói rằng rất nhiều sinh viên và đồng nghiệp cố gắng làm tôi vui lên. Nhưng họ khó mà hiểu nổi mối liên hệ gia đình của mình nó quan trọng với mình như thế nào . Rất là khó cho họ hiểu được điều đó. Thế sao đó chuyện gì xảy ra cho gia đình của chị và làm thế nào họ sang Úc được? Tôi phải mất rất nhiều thời gian để kiếm ra gia đình và bảo lãnh qua đây. Một số thì đi vượt biên, nhu anh trai tôi chẳng hạn, còn má tôi thì tôi bảo lãnh nhưng lâu lắm, rất là lâu cả gia